

11.4.2016

TOIMINTAKERTOMUS 2015

Vuosi 2015 oli Sibeliuksen syntymän 150-vuotisjuhlavuosi. Se oli suuri kansallinen ja kansainvälinen merkivuosi. Sibelius-Seura osallistui vuoden järjestelyihin ja tapahtumiin aktiivisesti ja monipuolisesti. Vuosi oli siten Seuran historiassa kaikkein vilkkaimpia kuten jäljempänä käy ilmi.

Hallinto

Seuran vuosikokous pidettiin 16.4.2015. Seuran hallituksen jäsenmääräksi päätettiin entinen 11. Erovuorossa olleista Erik T. Tawaststjerna, Timo Virtanen ja Lauri Ratia valittiin uudelleen ja Helena Hiilivirran ilmoitettua, ettei enää ole käytettävissä, valittiin uudeksi jäseneksi kaudelle 2015–2017 Lasse Murtomäki. Samana päivänä pidetyssä hallituksen kokouksessa valittiin Seuran uudeksi puheenjohtajaksi Lauri Ratia 1.1.2016 alkaen Lauri Tarastin ilmoitettua luopuvansa vuoden 2015 lopussa puheenjohtajan tehtävästä, jota on hoitanut vuodesta 2009.

Hallitus kokoontui seitsemän kertaa, minkä lisäksi asioita käsiteltiin sähköpostitse. Työvaliokunta ei vuoden aikana kokoontunut, koska Sibelius-viulukilpailua varten oli oma kilpailutoimikuntansa.

Lauri Tarasti, Erik T. Tawaststjerna ja Tuija Kurvinen kävivät 14.10. Sibelius-museossa Turussa. Inger Jakobsson-Wärn esitteli museon näyttelyjä, joiden jälkeen oli vielä ohjelmassa pianisti Tuomas Nikkasen Sibelius-konsertti.

Toimihenkilöt

Seuran sihteerinä ja rahastonhoitajana toimi VTM Tuija Kurvinen. Kirjanpidon toteutti Hannu Säisänen Ritzmore Oy:stä. Tilintarkastajana oli KHT Jukka Mynttinen PricewaterhouseCoopers Oy:stä.

Jäsenistö

Vuoden aikana Seuraan liittyi 11 uutta henkilöjäsentä. Henkilöjäsenten määrä oli vuoden lopussa 65. Lisäksi on 15 yhteisöjäsentä. Seuralla on kolme kunniajäsentä: Fabian Dahlström, Tuomas Haapanen ja Esko Häkli. Jäsenmaksut olivat entiset: 30 euroa henkilö- ja 100 euroa yhteisöjäseniltä. Kahden henkilöjäsenen jäsenyys Seurassa päättyi vuonna 2015.

Edustukset

Seuran edustajana Ainola-säätiön hallituksessa on ollut Esko Häkli varamiehenään Timo Virtanen. Esko Häkli osallistui keskeisesti uuden Ainola-kirjan valmistamiseen. Sibeliuksen syntymäkaupunkisäätiön valtuuskunnan varapuheenjohtajana on ollut Lauri Tarasti.

Seuran kotisivut www.sibeliusseura.fi on siirretty Osuuskunta Sangen ylläpitämälle nimipalvelimelle ja Seura on saanut oman sähköpostiosoitteen info@sibeliusseura.fi.

Seuran yleinen toiminta

Sibeliuksen juhlavuosi 2015 ja XI Kansainvälinen Jean Sibelius –viulukilpailu ovat leimanneet Seuran toimintaa, joka on niiden vuoksi ollut poikkeuksellisen aktiivista.

Sibeliuksen syntymän 150-vuotisjuhluvuosi

Vuoden 2015 aikana järjestettiin kaksi yleistä koordinaatiokokousta, joissa puhetta johti Seuran puheenjohtaja Lauri Tarasti juhluvuoden projektiryhmän puheenjohtajana. Seuran toinen edustaja tässä projektiryhmässä on ollut Timo Virtanen, joka on aktiivisesti osallistunut useisiin juhluvuoden tapahtumiin.

Seura kustantamaa juhluvuoden logoa ja julistetta eri muodoissaan käytettiin runsaasti juhluvuoden tunnuksina sekä kotimaassa että ulkomailla.

Seuran painattama Sibelius-fanikortti (100 000 kpl) jaettiin loppuun pitkälti sellisti Jussi Makkosen ja pianisti Nazig Azezianin pitämien koululaisten Sibelius-konserttien ansiosta. Fanikorttiin liittyneeseen Sibelius-tietovisaan saattoivat osallistua 8-15-vuotiaat lapset ja nuoret. Jälkimmäinen palkintojen arvonta tietovisaan vastanneiden kesken suoritettiin alkukesästä 2015. Oikeita vastauksia saapui 384. Oikein vastanneiden keskuudesta arvottu voittaja, savonlinnalainen Jere Hokka, kutsuttiin seuraamaan Sibelius-viulukilpailun finaalia 3.12.2015.

Sibeliuksen syntymäpäivänä 8.12. Seuran seppeleen säveltäjän haudalle Ainolassa laskivat Lauri Tarasti, Gustav Djupsjöbacka, Esko Häkli ja Lauri Ratia.

Seuran kansainvälistä toimintaa juhluvuonna selostetaan jäljempänä.

Seura oli saanut juhluvuoden toimintoja varten opetus- ja kulttuuriministeriöltä 44 000 euron suuruisen avustuksen.

Sibeliuksen koottujen teosten julkaiseminen

Sibeliuksen teosten kriittisen edition julkaiseminen on jatkunut Kansalliskirjaston ja Breikopf&Härtelin kanssa. Toimituskunta on jatkanut muuttumattomana puheenjohtajanaan professori Esko Häkli.

Koottujen teosten päätoimittajana on mus. tri Timo Virtanen. Toimitustyöhön alusta alkaen osallistunut tutkija Kari Kilpeläinen jäi eläkkeelle 2015.

Kertomusvuonna ilmestyi kaksi nidettä: JSW VII/2 teokset mieskuorolle a cappella ja JSW 1/15 Scènes historiques I ja II. Lisäksi ilmestyi juhluvuoden kunniaksi Seuran tilaama Luonnotar-facsimilepainos, jota jaettiin lahjana juhluvuoden aikana. Vuoden 2015 lopussa oli valmiina 26 nidettä eli puolet suunnitellusta kokonaismäärästä. Hankkeessa oli vuoden lopussa kaksi päätoimista tutkijaa ja kaksi osapäivätoimista sekä yksi palkkiotoiminen tutkija.

Hankkeen rahoituksesta ovat vastanneet opetus- ja kulttuuriministeriö, Jenny ja Antti Wihurin rahasto, Alfred Kordelinin säätiö, Suomen Kulttuurirahasto, Konstsamfundet, Svenska Kulturfonden, Niilo Helanderin säätiö ja Sibeliuksen suku.

Hankkeesta laadittava erillinen toimintakertomus on luettavissa sivulla:

<http://blogs.helsinki.fi/jean-sibelius-works/vuosikertomukset/>

Sibelius-viulukilpailu

Sibeliuksen syntymän 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi perustettu Kansainvälinen Jean Sibelius – viulukilpailu oli Seuran toiminnassa vuoden kohokohta. Tämä 11. viulukilpailu oli kaikissa suhteissa suuri menestys. Kilpailuun ilmoittautui ennätysmäärä soittajia: 234 alle 30-vuotiasta viulista 29 maasta. Heistä 45 valittiin soittamaan Helsingissä, jossa lopulta esiintyi 39 kilpailijaa. Alkuerät ja välierät pidettiin Helsingin Konservatoriossa 23.–29.12.2015 ja loppukilpailut Musiikkitalossa 1.-3.12.2015. Kilpailun voitti Christel Lee, USA. Yleisömenestys oli hyvä, osa välieristä ja kaikki loppukilpailupäivät olivat loppuunmyytyjä. YLE lähetti verkossa koko kilpailun maailmalle sekä televisioi ja radioi finaali-illat suorina lähetyksinä Yle Teemalla ja Yle Radio 1:ssä.

Kilpailun järjestivät yhdessä Seura ja Taideyliopiston Sibelius-Akatemia, mutta Seuralla oli yksin taloudellinen vastuu. Lauri Ratian toimesta erinomaisesti hoidetun sponsori-hankinnan ja pääsylippujen ennätystulojen johdosta kilpailu taloudellinen tulos on positiivinen. Pääsponsoreina olivat perinteinen Rastor Oy ja uutena Tieto Oyj. Muita sponsoreita oli 25. Taloudellista tukea saatiin lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriöltä, Helsingin kaupungilta, Suomen Kulttuurirahastolta, Jenny ja Antti Wihurin rahastolta ja Alfred Kordelinin säätiöltä.

Kilpailutoimikunnan puheenjohtajana toimi Lauri Tarasti ja varapuheenjohtajina Tuomas Auvinen ja Lauri Ratia. Pääsihteerinä oli Päivi Pousar. Kilpailun juryn puheenjohtaja oli Veli-Matti Puumala.

Kansainvälinen toiminta

Seuran kansainvälinen toiminta oli ennätysviikasta. Seura järjesti 4.9.2015 Lahden Sibelius-festivaalin yhteydessä Sibelius-talolla jo perinteeksi muodostuneen vastaanoton Sibelius-seurojen paikalla olleille jäsenille. Paikalla oli peräti 42 ulkomaalaista jäsentä ja 9 omaa jäsentämme.

Seura järjesti maailman kaikkien Sibelius-seurojen ensimmäisen yhteiskokouksen kutsumalla kunkin seuran puheenjohtajan tai edustajan seuraamaan Sibelius-viulukilpailua. Paikalla olivat kaikki kolme suomalaista Sibelius-seuraa sekä edustajat kahdeksasta ulkomaisesta seurasta: Japani, Iso-Britannia (2 seuraa), Saksa, Israel, Liettua, Norja ja uusi vielä perusteilla oleva Italian Sibelius-seura. USA:n seuran puheenjohtajakin oli paikalla viulukilpailussa, mutta joutui palaamaan kotimaahansa ennen kokousta.

Kokous oli todellinen menestys. Kunkin seuran edustaja esitteli seuransa toimintaa etenkin Sibeliuksen juhlavuonna. Seuramme oli tukenut useimpia ulkomaisia seuroja 3 000 eurolla opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahasta juhlavuoden tapahtumien järjestämiseksi. Yhdessä käytiin läpi ystävyysseurojen toimintamuotoja ja uusia toimintaideoita esitettiin. Päätettiin selvittää mahdollisuus

perustaa yhteinen Sibelius-seurojen vuosijulkaisu. Yhteiskokouksen jälkeen siirryttiin Mäntyniemeen, jonne tasavallan presidentti Sauli Niinistö oli kutsunut Sibelius-seurojen edustajat kahvitilaisuuteen.

Vuoden aikana Italiaan päätettiin perustaa Sibelius-seura puheenjohtajanaan orkesterinjohtaja ja säveltäjä Flavio Colusso. Seuramme lupasi 1 000 euron avustuksen perustamiskustannuksiin. Vuoden aikana käytiin myös vilkkaita keskusteluja Sibelius-tietoisuuden lisäämisestä Kiinassa, Suomessa asuvan kiinalaisen insinöörin Henry Hun aloitteesta. Seura anoi ja sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä 9 000 euron apurahan Sibeliusta koskevan materiaalin kääntämiseksi kiinaksi ja Sibelius-palkinnon perustamiseksi Kiinaan.

Muu toiminta

Seura osallistui Sibeliuksen ja Richard Faltinin promootiomusiikkikonserttiin Helsingin yliopiston juhlasalissa 19.3.2015. Tilaisuuden pääjärjestäjä oli Richard Faltin –seura.

Sibelius -mitali myönnettiin juhluvuoden aikana yhdeksälle Sibeliuksen ja hänen musiikkinsa tunnetuksi tekemisessä ansioituneelle henkilölle, jotka ovat Simon Rattle, Kari Kilpeläinen, Hilikka Helminen, Paavo Järvi, Juha Kurkinen, Vesa Sirén, Pekka Helasvuo, Kikuo Watanabe ja Markku Hartikainen. Vuonna 1965 painettu Eila Hiltusen suunnittelema mitali samalla loppui ja edessä on uuden painattaminen.

Seura osallistui usean edustajan voimin 6. kansainväliseen tieteelliseen Sibelius –kongressiin, joka pidettiin Hämeenlinnassa 5.-8.12.2015.

Helsingissä pidettävien klassisen musiikin kilpailujen toimistojen yhdistämisestä neuvoteltiin neljän kilpailun kesken, mutta edellytyksiä tähän ei löydetty.

Seura järjesti EBU:n musiikkipäälliköille heidän neuvottelupäiviensä yhteydessä vastaanoton Musiikkitalolla Helsingin kaupunginorkesterin konsertin väliajalla 29.5.2015.

Seuran talous

Seuran talous on ollut vakaa. Viulukilpailun tuloista suuri osa on saatu ennakkoon, minkä vuoksi likviditeetti on ollut varsin hyvä.

Viulukilpailun erinomaisesti onnistunut sponsoritulojen hankinta ja pääsylippujen ennätysmäinen myynti, joka ylitti budjetoidun yli 40 000 eurolla, sekä kilpailujen tiukka menolinja johtivat viulukilpailun tuotoksi voittoa 65541,32 euroa, joka valtionapusäännösten mukaan piti palauttaa. Samoin palautettiin opetus- ja kulttuuriministeriön juhluvuoden tuen ylijäämä 2668,76 euroa. Samanaikaisesti kuitenkin Sibeliuksen kriittisen edition julkaiseminen on johtamassa nykyisellä tasolla (opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksen laskettua) pysyvään alijäämään, minkä kattamiseksi mm. jatkettava neuvotteluja ministeriön kanssa.

Seuran oma tase osoittaa vuodelta 2015 ylijäämää 31 082,48 euroa. Taseen mukainen oma pääoma oli tilivuoden päättyessä 151 827,58 euroa. Nämä luvut antavat hyvät mahdollisuudet Seuran toiminnalle seuraavina viitenä vuonna, sillä viulukilpailuvuoden tulot ovat Seuran pääasiallinen oman toiminnan tulolähde viisivuotiskausittain.